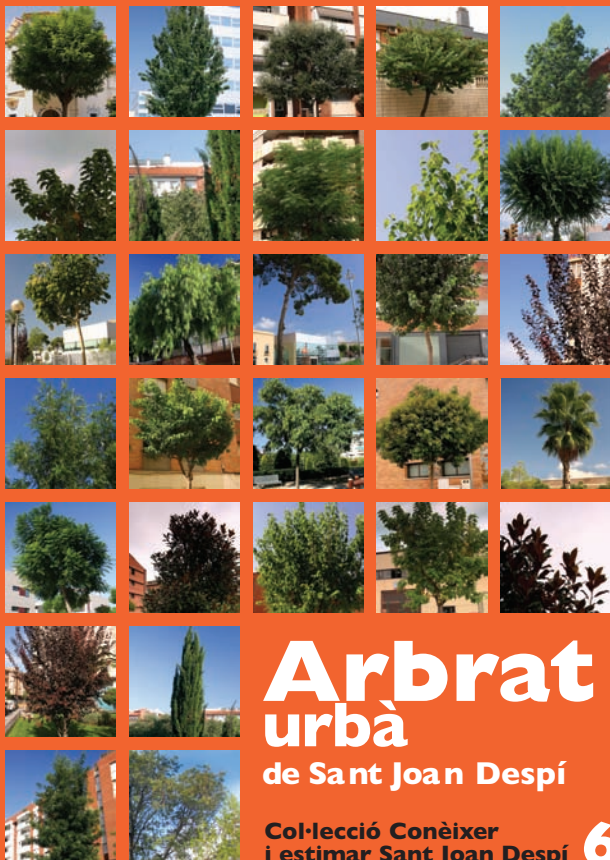

Arbrat urbà

de Sant Joan Despí

Col·lecció Conèixer
i estimar Sant Joan Despí

6

© Centre Mediambiental L'Arrel

© De la present edició

Ajuntament de Sant Joan Despí

Text

Àngel Arroyes

Revisió científica

Josep Martí Inglada

Fotografies i imatges

Marc Pérez

Disseny gràfic

Trimatge. Disseny i comunicació per al món associatiu

Assessorament lingüístic

Servei Local de Català

Traducció dels noms al gallec

Daniel Castro i Celestino Quintela. Museo de H^o Natural Luís Iglesias (USC)

Agraïments

Grup de Fotografia La Finestra

Dipòsit Legal

B-XXXX-2011

Arbrat urbà

Molts arbres formen part del paisatge quotidià de la nostra ciutat.

Als carrers, a les avingudes, a les places, als jardins... arreu podem trobar arbres diversos que ens ajuden a fer més agradable la nostra vida.

Malgrat tot, molts d'ells són desconeguts per a la majoria de la població i se'ns fa difícil saber-ne l'origen, les característiques, les propietats.

Amb aquest sisè volum de la col·lecció “Conèixer i estimar Sant Joan Despí” volem donar a conèixer aquests arbres amb els quals convivim a diari i convidar-vos a descobrir-los mentre passegeu pels carrers de la ciutat.

Ubicació de les fotos

1. Acàcia falsa *Robinia pseudoacacia*
2. Àlber *Populus alba* var. *boleana*
3. Alzina *Quercus ilex*
4. Arbre de l'amor *Cercis siliquastrum*
5. Braquiquíton *Brachychiton populneum*
6. Catalpa *Catalpa bignonioides*
7. Magnòlia *Magnolia grandiflora*
8. Mèlia *Melia azedarach*
9. Morera blanca *Morus alba*
10. Om *Ulmus minor*
11. Para-sol de la Xina *Firmiana simplex*
12. Pebrer bord *Shinus molle*
13. Pi blanc *Pinus halepensis*
14. Pollancre del Canadà *Populus x canadensis*
15. Prunera de fulles vermelles *Prunus cerasifari pissardi*
16. Roure australià *Grevillea robusta* var. *amara*
17. Taronger bord *Citrus aurantium* var. *amara*
18. Tipuana *Tipuana tipu*
19. Troana *Ligustrum japonicum*
20. Washingtonia *Washingtonia robusta*
21. Xicranda *Jacaranda mimosifolia*
22. Xiprer *Cupressus sempervirens*

Llegenda

Al·lòcton	Autòcton	Naturalitzat	Fulla Persistent	Fulla Caduca
AL	AU	NA	FP	FC

Acàcia falsa

Cas: Falsa acàcia Basc: Sasiakazia Gal: Falsa acàcia

- **Descripció:** Arbre caducifoli que pot assolir els 25 metres d'alçada, generalment més petit, amb capçada ampla, arrels vigoroses i tronc gruixut, de color fosc i esquerdat. Molt ramificat, té fulles compostes per una quantitat d'entre deu i vint folíols ovalats i un de terminal. Les flors són blanques i agrupades en raïms densos i pèndols. Els fruits són uns llegums que poden assolir fins a 10 centímetres de llargada, de color marró, amb llavors molt marcades. Floreix al final de la primavera.

- **Origen i hàbitat:** Originària del centre i est dels Estats Units, va ser introduïda a Europa l'any 1601 per Jean Robin, jardiner del rei de França, i en l'actualitat es troba naturalitzada a molts indrets, especialment en espais una mica humits.

- **Usos:** Majoritàriament ornamental, la seva fusta es fa servir en ebenisteria i torneria. Les seves flors són mel·líferes i d'elles se n'obtenen essències utilitzades en perfumeria. L'escorça i les llavors són tòxiques.

Família: Leguminosae

Robinia pseudoacacia

- **Fotografia realitzada a:**

C. Jacint Verdager / C. del Llobregat (barri Centre)

- **Tipus d'arbre:**

Àlber

Cas: Álamo blanco Basc: Zurxuria Gal: Álamo branco

• **Descripció:** Arbre de fins a 30 m d'alçada amb escorça blanca-grisosa i llisa al principi, però que s'arruga longitudinalment amb els anys i mostra la part interna més fosca. Fulles molt peciolades. Al principi del brot, el limbe és blanquinós per ambdues cares, després és verd per l'anvers i blanc pel revers, de forma i mida variable. Les fulles tenen entre 3 i 5 lòbuls dentats, amb la base arrodonida. Floreix al març. Les flors femenines i masculines es troben en peus diferents, són molt petites i es reuneixen en inflorescències pèndules. Fruits de forma ovada. Les llavors presenten un plomall i el fruit apareix entre els mesos de maig i abril.

• **Origen i hàbitat:** Centre i sud d'Europa, oest d'Àsia i extrem nord d'Àfrica. Espècie de ribera, les seves arrels estan en contacte permanent amb l'aigua. Tolera malament els freds hivernals intensos i prolongats.

• **Usos:** És una espècie que s'utilitza com a arbre d'ombra als parcs i als jardins. La fusta es fa servir per fer pasta de paper.

Família: Salicaceae

Populus alba var. boleana

• **Fotografia realitzada a:**

Av. de Barcelona (les Planes)

• **Tipus d'arbre:**

Alzina

Cas: Encina Basc: Artea Gal: Aciñeira

- **Descripció:** Arbre perennífoli, pot arribar a 27 m d'alçada, amb l'escorça dura, gruixuda, grisosa, amb esclatxes poc profundes de color bru-negros. Fulles simples, alternes, d'orbiculars a oblongolanceolades, arrodonides a la base. Marge serrat o dentat-espinós quan són joves, que passa posteriorment a ser senceres o dentades. Anvers verd fosc i revers verd clar, grisós. Floreix d'abril a maig. El fruit (aglà), té forma ovoide i està recobert a la base per un caputxó dur i escamós (cúpula). De jove és verd i es torna marró quan madura (octubre-novembre).

- **Origen i hàbitat:** Originari de la regió mediterrània, forma boscos, els alzinars. Poc exigent pel que fa a l'aigua, no tolera les glaçades intenses.

- **Usos:** La fusta és molt dura i s'utilitza en torneria, fusteria i construcció. Serveix com a llenya i per fer carbó. Les aglans són un aliment molt bo per al bestiar.

Família: Fagaceae

Quercus ilex

- **Fotografia realitzada a:**
C. Antoni Gaudí (Residencial Sant Joan)

- **Tipus d'arbre:**

Arbre de l'amor

Cas: Árbol del amor Basc: Maitasunaren zuhaitzez Gal: Árbore do amor

• **Descripció:** Arbre petit que no acostuma a superar els 6 metres d'alçada. El seu tronc és més aviat prim i l'escorça de color fosc, quasi negre. Es tracta d'un arbre caducifoli, amb fulles senceres, arrodonides, amb la base en forma de cor i nerviació palmada. Les fulles són de color verd a l'anvers i més blanquinoses pel revers. Les flors, d'un color rosa lluent, apareixen a la primavera, abans que les fulles, i poden aparèixer directament sobre el tronc. Els fruits són llegums de color terrós rogenc, de fins a 10 cm de llargada. No acostuma a fructificar fins als 5 anys després de la seva plantació.

• **Origen i hàbitat:** Originari de l'est de la regió mediterrània, s'estén per Àsia Menor, Itàlia i els Balcans, acostuma a desenvolupar-se en llocs oberts i assolellats.

• **Usos:** Es fa servir en jardineria com a arbre ornamental.

Família: Leguminosae

Cercis siliquastrum

• **Fotografia realitzada a:**
Pg. del Canal (barri Centre)

• **Tipus d'arbre:**

Braquiquítón

Cas: Àrbol botella Basc: - Gal: Braquiquítón

• **Descripció:** Arbre de fins a 20 m d'alçada, de creixement ràpid, fulles persistents i de copa piramidal. Tronc en forma d'ampolla, amb escorça grisenca, força llisa, especialment en els exemplars joves. Fulles de fins a 10 cm de llarg, de color verd brillant, amb formes diverses, fins i tot en un mateix exemplar. Mostren una marcada nervadura i els exemplars joves tenen fulles de 3 a 5 lòbuls. Les flors apareixen a la primavera, agrupades en raïms i amb forma acampanada. Són de color blanc-groguenc, amb algunes taques vermelles a l'interior. Els seus fruits tenen forma de càpsula, de color cafè, amb nombroses llavors pubescents irritants al tacte.

• **Origen i hàbitat:** Originari d'Austràlia, pot viure en hàbitats molt diversos, tant secs com humits.

• **Usos:** A casa nostra és un arbre ornamental. Les seves arrels són profundes, per la qual cosa no fan malbé les voreres. Els aborígens australians se'n menjaven les llavors torrades.

Família: Sterculiaceae

Brachychiton populneum

• **Fotografia realitzada a:**
C. dels Cirerers, pl. del Mercat (les Planes)

• **Tipus d'arbre:**

Catalpa

Cas: Catalpa Basc: Katalpa Gal: Catalpa

• **Descripció:** Arbre caducifoli que pot assolir els 20 metres d'alçada, d'escorça grisa, poc rugosa. Capçada arrodonida. Fulles grans (entre 15 i 20 cm de llargada i amplada), a vegades agrupades de tres en tres, amb el marge sencer, en forma de cor a la base, es presenten apuntades al vèrtex, amb un llarg pecíol. El revers és pubescent i a vegades presenta dos lòbuls laterals. Les flors són de color blanc, una mica tacades de groc i lila, i apareixen en espigues de grans dimensions, amb disposició terminal. Els fruits són unes beines que oscil·len entre els 15 i els 50 cm de longitud, estretes i que apareixen penjant de les branques, les quals es mantenen a l'arbre durant tot l'hivern. Si es freguen les fulles, desprenen una olor desagradable.

• **Origen i hàbitat:** Originària del sud dels Estats Units. Molt utilitzada en jardineria per les seves flors.

• **Usos:** De les beines i llavors s'obtenen actius sedants i antiespasmòdics i de l'escorça una infusió antihelmíntica.

Família: Bignoniaceae

Catalpa bignonioides

• **Fotografia realitzada a:**
Av. de la Generalitat (polígon industrial Fontsa Santa)

• **Tipus d'arbre:**

Magnòlia

Cas: Magnolia Basc: Magnolia Gal: Magnolia

• **Descripció:** Arbre perennifoli de creixement lent, de fins a 27 m d'alçada i de forma piramidal, ramificat des de la base. Les fulles fan entre 12 i 24 cm de longitud, són persistents, coriàcies, de color verd lluent per l'anvers i de color castany pel revers. La vora és sencera i la forma lanceolada. Les flors, que apareixen a final de primavera o principi d'estiu, són grans, de color blanc i molt aromàtiques. Cada flor en particular és molt poc duradora, però gràcies a l'abundància de flors, l'arbre resta florit durant molt de temps. El fruit és cònic, amb forma de pinya i les llavors de color vermell intens.

• **Origen i hàbitat:** És nativa del sud-est dels Estats Units. No suporta bé el fred. El seu nom és en honor al botànic francès Pierre Magnol (s.XVII-XVIII).

• **Usos:** Majoritàriament ornamental, la seva fusta es fa servir en ebenisteria. La seva escorça té propietats medicinals.

Família: Magnoliaceae

Magnolia grandiflora

• **Fotografia realitzada a:**

Av. de Lluís Companys (Pla del Vent - Torreblanca)

• **Tipus d'arbre:**

Mèlia

Cas: Cinamomo Basc: Nim arbola Gal: Cinamomo

• **Descripció:** Arbre caducifoli de ràpid creixement de fins a 15 metres d'alçada, amb capçada ampla i branques fràgils. Tronc esquerdat, amb escorça grisa i fusta dura i olorosa. Fulles bipinnades, amb folíols ovals, una mica lanceolats i apuntats al vèrtex, amb marge dentat, de color verd fosc lluent, disposades alternament a les branques. Floreix a la primavera, amb flors petites i oloroses, agrupades en inflorescències penjants, de color lila clar, amb pètals en forma estrellada. El fruit és una drupa carnosa, amb un llarg pecíol, primer verd i després marró, que apareix a l'inici de la tardor i perdura a l'arbre bona part de l'hivern.

• **Origen i hàbitat:** Originària del sud-est asiàtic des d'on es va difondre al segle XIX a Sud-àfrica i Amèrica, on es va naturalitzar. S'adapta bé a la sequera.

• **Usos:** Molt preuada en jardineria, amb les llavors es feien denes de rosari i penjolls. Els fruits són tòxics per a les persones, malgrat que molts ocells els toleren.

Família: Meliaceae

Melia azedarach

• **Fotografia realitzada a:**
Rambla Josep Maria Jujol, Eixample (barri Centre)

• **Tipus d'arbre:**

Morera blanca

Cas: Morera blanca Basc: Maruga zuzi Gal: Moreira branca

- **Descripció:** Arbre de fulla caduca que arriba a fer entre 10 i 20 m d'alçada, de vida curta i creixement ràpid amb l'escorça de color grisós i amb capçada arrodonida. Té fulles grans, asimètriques i de forma variable, amb la vora lleugerament dentada, de color verd fosc lluent, una mica més pàl·lid pel revers, amb pecíol llarg, una mica pubescent. Flors unisexuals, de color crema o verdós, en madurar produeixen un conglomerat de petits fruits: la móra, blanca o rosada.

- **Origen i hàbitat:** És originària de la Xina, malgrat que va ser introduïda a casa nostra fa molt de temps i pot arribar a trobar-se en alguna zona naturalitzada.

- **Usos:** Generalment ornamental, ha estat emprada per alimentar els cucs de seda. La seva fusta s'usa en ebenisteria i torneria. L'escorça i les arrels tenen propietats medicinals i el fruit, la móra, és comestible. De l'escorça també es fabriquen cordes de gran resistència i qualitat. Actualment se'n planten algunes varietats híbrides que no arriben a fructificar.

Família: Moraceae

Morus alba

- **Fotografia realitzada a:**
Pl. de Lluís Companys (barri Centre)

- **Tipus d'arbre:**

• **Descripció:** Arbre caducifoli de fins a 30 metres d'alçada. Té una important longevitat, amb capçada densa, feta d'unes branques llargues i molt verticals amb els branquillons disposats horitzontalment. Tronc recte, gros, l'escorça del qual s'esquerda amb els anys. Les fulles són asimètriques a la base, caduques i peciolades, de forma oval acabada en punta i marge dentat, amb nerviació molt marcada, aspres, normalment no sobrepassen els 10 centímetres de llargada. La flor és petita, poc vistent, de color vermellós i verd. Floreix a l'hivern. El fruit és una sàmara que apareix a l'abril i que protegeix la llavor a la part central. Apareix quan encara les fulles no han brotat.

• **Origen i hàbitat:** Arbre estès per tot Europa, viu principalment en boscos de ribera fins als 1.600 m d'altitud.

• **Usos:** S'ha cultivat des de molt antic per la qualitat de la seva fusta, usada en ebenisteria i en la construcció naval, però és molt sensible a les malalties i plagues, particularment a la grafiosi.

• **Fotografia realitzada a:**

Av. de Barcelona / c. dels Frares (les Planes)

• **Tipus d'arbre:**

Para-sol de la Xina

Cas: Parasol de la China Basc: - Gal: Parasol da China

- **Descripció:** Arbre caducifoli de fins a 15 metres d'alçada, amb copa arrodonida i tronc amb escorça grisa, amb algunes taques fosques. Fulles grans, alternes, i palmades amb 5-7 lòbuls amb els extrems una mica afilats, amb un llarg pecíol, de color verd brillant al revers i sovint piloses a l'anvers. Flors de color verd groguenc, agrupades en raïms. Els fruits són uns fol·licles marrons de 5 a 12 cm de llarg, que s'obren formant quatre valves amb aspecte de fulles de color groc.

- **Origen i hàbitat:** És originari de l'Àsia, de la franja costanera que va del nord de Vietnam fins al sud del Japó, poc exigent quant al tipus de terra, no suporta les gelades.

- **Usos:** Arbre ornamental, la seva fusta es fa servir per a la fabricació d'instruments musicals xinesos.

Família: Sterculiaceae

Firmiana simplex

- **Fotografia realitzada a:**

Av. de Barcelona, Poliesportiu Francesc Calvet

- **Tipus d'arbre:**

AL

AU

NA

FP

FC

Pebrer bord

Cas: Falso pimentero Basc: Piper faltsua Gal: Pementeira bastarda

- **Descripció:** Arbre perennifoli de creixement ràpid que pot assolir els 15 m d'alçada. El tronc té abundants nusos i l'escorça és rugosa i de color fosc. Les branques són de color castany, força flexibles, amb aparença pèndula. Les fulles són llargues i primes, i estan compostes per folíols (entre 15 i 20 parells) de forma lanceolada, amb el marge sencer o lleugerament dentat, les quals desprenen una olor agradable. Les flors són de color groguenc verdós i es disposen formant inflorescències ramificades i penjants. Els fruits són unes drupes de color vermell, agrupades en raïms penjants amb una aroma similar a la del pebre.

- **Origen i hàbitat:** Originària dels altiplans de Bolívia, Perú i Xile, no és una espècie exigent pel que fa referència al sòl, resisteix bé la forta insolació i els períodes de sequera. No tolera les glaçades.

- **Usos:** Arbre ornamental. És molt ric en olis essencials. Les seves drupes es poden consumir però només en petites quantitats, ja que és lleugerament tòxic.

Família: Anacardiaceae

Schinus molle

- **Fotografia realitzada a:** Pl. de la Sardana (barri Centre)

- **Tipus d'arbre:**

Pi blanc

Cas: Pino blanco Basc: Aleppo pinu Gal: Piñeiro de Alepo

• **Descripció:** Es el pi menys robust de la península, ja que només arriba als 20 metres d'alçada. Tronc dret, de vegades tortuós, d'escorça cendrosa o blanquinosa, que amb els anys s'esquerda i es torna marronosa-vermellosa. Capçada arrodonida i irregular, de forma cònica en els exemplars joves. Fulles aciculars, primes i flexibles, de color verd clar, agrupades en parells. Pinyes allargades amb pinyons petits. Floreix de març a maig.

• **Origen i hàbitat:** Espècie mediterrània, s'adapta a terrenys pobres. Creix dels 0 als 1.000 m d'alçada. Suporta molt bé la sequera.

• **Usos:** De creixement ràpid, la seva fusta és resinosa, dura i de qualitat mitjana, s'utilitza per a petites peces de fusteria. De gran importància forestal, de la seva resina s'obté trementina, i l'escorça, rica en tanins, s'utilitza per adobar pells.

Família: Pinaceae

Pinus halepensis

• **Fotografia realitzada a:**

Av. de Barcelona, Àrea de Serveis a la Persona

• **Tipus d'arbre:**

Polla nore del Canadà

14

Cas: Chopo del Canadà Basc: Canada makala Gal: Chopo do Canadá

- **Descripció:** Caducifoli de creixement ràpid que pot assolir els 30 m d'alçada, i que prové de la hibridació de *Populus nigra* i *Populus deltoides*. Tronc dret i amb poques branques, amb escorça de color gris pàl·lid, profundament esquerdada. Fulles grosses alternes, entre 7-10 cm, de forma triangular-deltaïda, serrades, amb la base truncada o en forma de cor, de color verd fosc a l'anvers, les fulles joves tenen el marge pilós. Les gemmes són una mica viscoses, al començament de la primavera, de color vermellós. Inflorescències penjants de 3 a 6 cm. Arbre dioic, té flors masculines amb anteres rogenques i femenines de color verd. Floreix de febrer a març.

- **Origen i hàbitat:** Aquest híbrid prové del Canadà. Es conrea en terrenys fèrtils amb abundant aigua o a la vora de rius.

- **Usos:** A les ciutats és un arbre ornamental, però té un important valor silvícola. La seva fusta es fa servir per fabricar caixes d'embalatge, contraxapats i com a pasta de paper.

Família: Salicaceae

Populus x canadensis

- **Fotografia realitzada a:**

C. Baltasar d'Espanya, Eixample (barri Centre)

- **Tipus d'arbre:**

Prunera de fulles vermelles

15

Cas: Ciruelo rojo Basc: Aranondo japoniarrak Gal: Abruñeiro dos xardíns

- **Descripció:** Arbre caducifoli de petita mida, fa entre 6 i 15 m d'alçada. A vegades apareix un únic tronc, malgrat que també és freqüent la seva aparició amb diversos, amb escorça grisa, ocasionalment pot tenir espines. Les fulles apareixen a l'abril i fan entre 4 i 5 cm, tenen forma lanceolada, una mica acuminada al vèrtex, amb pecíol curt i el marge lleugerament dentat. Les flors apareixen cap al març, abans que les fulles, directament sobre les branques. Són molt nombroses, tenen 5 pètals de color rosa lluent i desprenen una olor agradable. El fruit, anomenat mirabolà és una drupa de 2-3 cm de diàmetre de color groc o vermell, el qual apareix amb un peduncle gran.

- **Origen i hàbitat:** Originària dels països costaners de la Mediterrània oriental, on fou creat per una mutació duta a terme a Tabriz (Iran) al segle XIX.

- **Usos:** Majoritàriament ornamental, es pot utilitzar com a portaempelt per empeltar altres arbres fruiters. El seu fruit, el mirabolà és comestible.

Família: Rosaceae

**Prunus cerasifera
pissardi**

- **Fotografia realitzada a:**

C. Extremadura, Mercat Municipal (les Planes)

- **Tipus d'arbre:**

Roure australià

Cas: Roble australiano Basc: Suzko zuhaitz Gal: Grevílea

• **Descripció:** Perennifoli de ràpid creixement amb capçada el·líptica, de 18 a 35 m d'altura amb fulles de color verd fosc per l'anvers i tomentoses pel revers, delicadament dentades bipinnades de fronda de falguera. Fulles de 15 a 30 cm de llarg amb el revers de color blanc grisenc. Les seves flors són daurades taronja, de 8 a 15 cm de llarg, en tiges de 2 a 3 cm de llarg. Les llavors maduren des de final d'hivern fins a principi de primavera, i fructifiquen en fol·licles marró fosc amb un cert vellut, de 2 cm de llarg, amb una o dues llavors planes alades. Pot ocasionar dermatitis per contacte.

• **Origen i hàbitat:** Nadiu de les costes de l'est d'Austràlia, només es desenvolupa correctament en climes càlids.

• **Usos:** A casa nostra té un caire eminentment ornamental, però la seva fusta és usada en l'elaboració d'instruments musicals. Antigament la fusta d'aquest arbre era usada en ebenisteria externa de finestres.

Família: Proteaceae

Grevillea robusta var. amara

• **Fotografia realitzada a:**
C. Josep Tarradellas (Residencial Sant Joan)

• **Tipus d'arbre:**

Taronger bord

Cas: Naranjo amargo Basc: Laranja garratza Gal: Laranxeira amarga

• **Descripció:** Arbre perennifoli, que pot arribar als 5 m d'alçada, de capçada arrodonida i compacta. Tronc amb escorça de color verd grisós i textura llisa. Les fulles fan uns 7 cm amb el marge suaument dentat, són lluent a l'anvers, amb forma oval i lleugerament peciolades, amb el pecíol amplament alat. Les flors apareixen a l'inici de la primavera i són hermafrodites, es troben en grupets, fan uns 2 cm, tenen 5 pètals i fan una olor molt agradable. El fruit es troba recobert de pell gruixuda, una mica rugosa i amb glàndules odoríferes, de color taronja intens quan és madur, la seva polpa és amarga. Fructifica a la tardor-hivern.

• **Origen i hàbitat:** Originària d'Àsia, es creu que va ser introduïda a la península pels àrabs. No resisteix els hiverns freds ni la sequera i és molt sensible al vent en època de floració.

• **Usos:** A l'espai urbà es fa servir com a arbre ornamental. Se n'extreuen olis essencials, se'n preparen licors i es fa servir en pastisseria i en confitures.

Família: Rutaceae

**Citrus aurantium
var. amara**

• **Fotografia realitzada a:**
Pg. del Canal (barri Centre)

• **Tipus d'arbre:**

Tipuana

Cas: Tipuana Basc: Tipuana Gal: Tipuana

• **Descripció:** Arbre semicaducifoli que pot assolir els 20 metres d'alçada, de ràpid creixement, amb tronc de color marró i esquerdat. Les branques tenen una mida considerable i un aspecte flexible. Les fulles són grans i estan compostes per folíols de forma oval i lanceolada, de marge sencer, de color verd intens. Les flors són papilionades, de color groc, grans i vistoses, agrupades en inflorescències terminals que cauen de l'arbre amb molta facilitat i tenyeixen el terra de color groc. El fruit apareix en forma de llegum, protegit per una ala coriàcia, al començament de color verd clar i més tard de color marró groguenc.

• **Origen i hàbitat:** Originari de l'Argentina, Bolívia i Brasil.

• **Usos:** Ornamental, no es recomana la seva plantació en espais petits a causa de les seves fortes arrels.

Família: Leguminosae

Tipuana Tipu

• **Fotografia realitzada a:**
Parc de Sant Pancraç (barri Centre)

• **Tipus d'arbre:**

Troa na

Cas: Aligustre Basc: Arbustu japoniar Gal: Alfaneiros

• **Descripció:** Arbre o arbust perennifoli, de 2-6 m d'alçada, amb capçada arrodonida i amb tronc amb escorça llisa i grisa a la joventut i més fosca i esquerdada amb els anys. Les fulles es disposen de manera oposada, són dures, coriàcies, de color verd fosc lluent a l'anvers i de forma ovada lanceolada, amb la nerviació central molt marcada, amb pecíol petit i el marge sencer. Les flors són petites i nombroses, groguenques o blanquinoses, disposades en inflorescències, amb la corol·la lleugerament tubular. El fruit és una drupa petita, de color negre-blavós que apareix a la tardor.

• **Origen i hàbitat:** Originari del Japó i Corea. Es va introduir a la Xina i d'allà va passar a Europa l'any 1845.

• **Usos:** Planta ornamental, la seva fusta es pot fer servir per fabricar objectes tornejats. Les seves fulles tenen propietats medicinals. Els fruits són tòxics, però es poden fer servir com a colorants per al vi.

Família: Oleaceae

Ligustrum japonicum

• **Fotografia realitzada a:**

C. Major / C. de Jacint Verdaguer (barri Centre)

• **Tipus d'arbre:**

Washingtonia

Cas: Washingtonia Basc: Washingtonia Gal: Washingtonia

• **Descripció:** Palmera amb el tronc cilíndric vertical, que pot assolir els 25 m d'alçada, lleugerament més ampla de la base, amb una gran cabellera formada per les fulles seques a la zona inferior de la capçada. Les fulles són molt peciolades, amb espines fines i agudes que amb els anys es van corbant. Els folíols són lineals i es troben disposats en forma de ventall. Al costat d'aquests apareixen unes fibres en forma de fils que es desprenen de la fulla. Les flors són blanques i molt petites. Els fruits són unes drupes negres que contenen una llavor del mateix color. Es diferencia de la *Washingtonia filifera* per tenir el tronc més prim i ser més alta.

• **Origen i hàbitat:** Originària del nord-oest de Mèxic i Califòrnia. Li calen estius calorosos però a l'hivern té una relativa resistència al fred ja que pot suportar glaçades no gaire intenses i de curta durada.

• **Usos:** Planta ornamental, deu el seu nom a George Washington.

Família: Arecaceae **Washingtonia robusta**

• **Fotografia realitzada a:**

Av. de Barcelona, Àrea de Serveis a la Persona

• **Tipus d'arbre:**

Xicranda

Cas: Jacarandá Basc: Jakaranda Gal: Xacarandá

- **Descripció:** Al nostre país és un arbre semicaducifoli que pot arribar als 10 m d'alçada, amb capçada poc densa. El tronc acostuma a no ser recte, de color marró grisenc i de textura llisa quan és jove i aspre i esquerdat amb els anys, amb escates rectangulars que es poden desprendre. Les fulles són compostes, oposades, de 45 cm de llarg i bipinnades amb folíols d'1 cm de llarg. L'anvers és de color verd fosc i el revers pàl·lid. Les fulles recorden les de la falguera. Les flors fan 5 cm de llarg i estan agrupades en grans espigues de forma piramidal. Són molt vistoses i cobreixen l'arbre de color violeta clar. El fruit és una càpsula arrodonida, una mica apuntada en el vèrtex i aplanada, de caire llenyós de 5 cm de diàmetre que conté nombroses llavors alades.
- **Origen i hàbitat:** Arbre subtropical originari de Sud-amèrica, es troba en perill en la seva àrea de distribució natural.
- **Usos:** A casa nostra és un arbre ornamental. La seva fusta és excel·lent per a treballs de fusta i ebenisteria.

Família: Bignoniaceae

Jacaranda mimosifolia

- **Fotografia realitzada a:** Av. de la Generalitat, la Mossota (Pla del Vent-Torreblanca)
- **Tipus d'arbre:**

AL AU NA FP FC

Xiprer

Cas: Ciprés Basc: Altzifre Gal: Ciprés común

• **Descripció:** Arbre perennifoli alt i dret amb forma de columna amb branques acostades al tronc i de capçada fusiforme que pot assolir els 30 m d'alçada. Fulles esquamiformes, oposades, molt petites i atapeïdes entre elles, de color verd fosc. La floració és monoica amb flors masculines i femenines en el mateix arbre. Els fruits en forma de gàbuls més o menys arrodonits fan uns 40 mm, són de color marró fosc i molt durs.

• **Origen i hàbitat:** Originari de l'orient de la zona mediterrània des de l'Iran fins a Líbia, actualment creix a tota la zona mediterrània en llocs on no hi hagi glaçades fortes. Pot arribar a viure en zones molt seques.

• **Usos:** Majoritàriament ornamental, el xiprer ha tingut al llarg de la història una àmplia funció simbòlica. La seva fusta aromàtica és molt preuada per la seva duresa i resistència. També ha estat plantat en algunes zones del país com a paravent. Es fa servir en medicina natural, per la indústria farmacèutica i cosmètica.

Família: Cupressaceae

Cupressus sempervirens

• **Fotografia realitzada a:**

Av. Pla del Vent (Pla del Vent - Torreblanca)

• **Tipus d'arbre:**

Aquest sisè volum de la col·lecció de llibres “Conèixer i estimar Sant Joan Despí” neix amb la voluntat d’aconseguir dos objectius. D’una banda, introduir-nos en l’apassionant món de les plantes i, de l’altra, contribuir a la divulgació, coneixença i salvaguarda del patrimoni natural de Sant Joan Despí.

AJUNTAMENT DE
SANT JOAN DESPÍ

